

Årsplan for Heia barnehage 2023-2024

Fastsatt av samarbeidsutvalget november 2023

Årsplanen bygger på

- Barnehageloven
- Rammeplanen
- Trafikksikkerhetsplan for Nesodden kommune 2021-2024
- Oppvekstplan for Nesodden kommune 2021-2025

Årsplanens funksjoner

1. Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
2. Utgangspunkt for foreldres mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen, Samarbeidsutvalget (SU) fastsetter årsplanen.
3. Er grunnlag for kommunens tilsyn med barnehage.
4. Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartner og andre interesserte.

Årsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte og et bindeledd mellom barnehagen og foreldrene. Barn, foreldre og ansatte skal gis mulighet til å delta aktivt i planlegging av barnehagens innhold og ha innflytelse på valg av satsingsområder.

Barnehagens planer

Årsplanen utarbeides av personalet og godkjennes av samarbeidsutvalget i barnehagen hvert år. I tillegg til dette har avdelingene egne periodeplaner. En periodeplan går over lengre tid; 3-6 måneder avhengig av avdelingens tema. I tillegg skriver avdelingene et tilbakeblikk på måneden som har gått.

Barnehagen har en kommunikasjonsplattform som heter Mykid. Her legges disse planene ut samt all annen viktig informasjon mellom foreldre og personale.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver finner du på:

<https://docplayer.me/47096989-Ny-rammeplan-for-barnehagens-innhold-og-oppgaver-2017.html>

Innholdsfortegnelse

1. Lov om barnehager Kap. I Barnehagens formål og innhold	3
2. Kommunens visjon og verdier	4
3. Barnehagens hovedmål og satsingsområder	4
4. Om barnehagen	5
5. Planlegging, dokumentasjon og vurdering	6
6. Medvirkning	7
7. Tilvenning	8
8. Overganger	9
9. Omsorg	9
10. Danning	10
11. Lek	10
12. Læring	11
13. Inkluderende fellesskap	11
14. Livsmestring og helse	12
15. Kommunikasjon og språk	13
16. Bærekraftig utvikling	13
17. Trafikksikkerhet	14
18. Digital praksis	14
19. Fagområdene/progresjonsplan	15
20. Kilder	15

1. Lov om barnehager Kap. I Barnehagens formål og innhold

§ 1. Formål.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

§ 2. Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) med forskrift.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

2. Kommunens visjon og verdier

Visjon: Sammen skaper vi det gode liv.

Verdier: Likeverd, allsidig samfunn, økologisk balanse, nærhet til naturen.

3. Barnehagens hovedmål og satsingsområder

Oppvekstplanen:

Barna i Nesoddbarnehagene skal oppleve omsorg og trygghet hver dag, for på det grunnlaget å kunne realisere sitt potensiale og oppleve mestring. Barnas språk og sosiale kompetanse skal stimuleres og utvikles gjennom hele barnehagetiden. Leken spiller en stor rolle i utviklingen av både språket, og den sosiale kompetansen. Barn viser tidlig at de bryr seg om hverandre, løser konflikter og tar andres perspektiv når de leker. Barna skal oppleve at de blir sett og hørt. De skal ha en medvirkning på egen hverdag og være med å forme barnehagens innhold. Livsmestring og helse vil være sentrale begreper i barnehagene. Det skal gi barna en mulighet til å mestre det livet har å by på og legge grunnlaget for et videre læringsløp. De eldste barna i barnehagen skal glede seg til å begynne på skolen, kjenne seg trygge og oppleve mestring. Barn og foresatte skal oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen, skolen og skolefritidsordningen (SFO). Barnehager skal drive kunnskapsbasert praksisutvikling, med fokus på kvalitetsforbedring. Å jobbe kunnskapsbasert innebærer at praksis bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap samt brukerkunnskap og brukermedvirkning.

Mål

- Barn og unge opplever gode sammenhenger gjennom hele læringsløpet
- Barn og unge har grunnleggende ferdigheter og gode forutsetninger til å mestre oppgaver som er ukjente og krever innovative løsninger
- Barn og unge skal delta i beslutninger som gjelder deres egen læring
- Barn og unge har sosial kompetanse og opplever tilhørighet og livsmestring

Barnehagens tiltak:

For å nå disse målene iverksettes ulike strategier og tiltak på bakgrunn av de årlige kvalitetsmeldingene. Tiltakene er knyttet til områdene læringsmiljø, spesialpedagogisk hjelp, læring, psykisk helse og kvalitetsarbeid. Kompetanseutvikling innenfor disse områdene er et sentralt virkemiddel for å nå målene. Møtefora som danner grunnlag for kvalitetsutvikling i barnehagene:

- Interne møter i den enkelte barnehage
- Styringsdialogen
- Samhandlingsmøter med PPT
- Samhandling og møter i ReKomp-ordningen (Høyskolen i Østfold)
- Lærende nettverk med eksterne utviklingsveileder
- Møter i profesjonsfellesskapet med styrergruppen

4. Om barnehagen

Rammebetingelser, barnehagens visjon og pedagogisk grunnsyn

Heia barnehage ble etablert august 2012. Den består av åtte avdelinger hvor to og to deler et kjøkken. Barnehagen har unike forutsetninger for motoriske utfordringer både inne og ute. Inne har vi en gymsal med klatrevegg, husker, tunneler og utstyr for sansemotoriske aktiviteter. Denne salen blir også brukt til andre aktiviteter som nissefest, karneval og teater.

Vi har et stort og variert uteområde hvor deler av uteområdet har skogsterreng. Av sikkerhetsmessige grunner har vi delt uteområdet med en port. Tunene heter Skogstunet og Soltunet. Vi jobber kontinuerlig med uteområdet for at det skal være trygt, men også utfordrende for barn i alle aldre. Vår nære tilgang til skogen gjør også at vi lett kommer oss ut i skogen på tur.

Barnehagen har 8 avdelinger:

Fire avdelinger 0 -3 år, tre avdelinger 3 - 6 år, en avdeling 2-6 år. Alderssammensetning og antall barn henger sammen og kan variere noe fra år til år.

Det overordnede satsningsområdet for Nesoddens kommunale barnehager er

Livsmestring og helse gjennom gode ferdigheter i kommunikasjon og sosialt samspill.

Oppvekstplanen for Nesodden kommune tar for seg viktige elementer som skal være tilstede i barns læringsmiljø. Her blir det vektlagt at barnehagen skal legge til rette for at barna opplever utvikling, læring og fremgang gjennom varierte arbeidsmetoder tilpasset barnets alder. Språk og sosial kompetanse skal stimuleres og utvikles.

Heia sin visjon er «Helt unike og vilt optimistiske».

Vi vil med vårt pedagogiske arbeid legge til rette for at barna går ut av vår barnehage med god selvtilit og god selvfølelse, samtidig som de har utviklet og bevart sin unike egenart. Da kan de gå videre i livet med en optimistisk holdning og være godt rustet for sitt videre liv.

Vi har en løsningsfokusert tilnærming (LØFT) til arbeidet og metoden brukes i arbeid med barna, personalet og i foreldresamarbeid. For oss handler Løft om at vi som voksne hele tiden skal være på utkikk etter barns mestring og fremskritt. Vi i Heia barnehage ønsker å skape et rom der barn får sjansen til å utvikle den beste versjonen av seg selv.

Vi mener LØFT er en god metode da den:

- setter barnet i sentrum
- fokuserer på barns mestring
- skaper grunnlag for refleksjon og læring
- fører til bedre relasjoner og sosiale ferdigheter

Class – et verktøy for å jobbe med kvalitet i barnehagen

Class er et helhetlig system utarbeidet for å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagene i Nesodden kommune. I Heia barnehage jobber vi med veiledning og opplæring av personalet for å ta i bruk dette verktøyet som en god måte å jobbe med kvalitetsheving på.

Dette verktøyet bygger på nyere forskning om kvalitet i barnehagen. Målet er at de ansatte skal bli enda bedre til å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling i hverdagen.

Samspill med varme og stimulerende voksne er barnehagekvalitet for alle barn, og vil legge et grunnlag som all utvikling og livsmestring bygger på.

CLASS (Classroom Assessment Scoring System) brukes som verktøy for å måle og forbedre kvaliteten i barnehagen. Følgende områder, og kvaliteten på disse, blir det fokusert på: **emosjonell støtte, organisering av avdeling og støtte til læring og utvikling.**

Barnehageåret 2023-2024 vil vi ta for oss det ene domene som heter Emosjonell støtte.

Emosjonell støtte	Organisering av avdeling	Støtte til læring og utvikling
Positivt klima Negativt klima Ansattes sensitivitet Ta barnets perspektiv	Veiledning og reguleringsstøtte Produktivitet Form på det pedagogiske arbeidet	Utvikling av tenkning og forståelse Kvalitet på tilbakemeldinger Språkstøtte

Aktiviteter i Class

I Class skal alle ansatte bli godt kjent med de ulike kvalitetsområdene og hva som er god barnehagekvalitet. Dette skal skje gjennom ulike aktiviteter:

- Felles planleggingsdager og personalmøter for alle ansatte
- Sertifisering av observatører fra hver barnehage
- Observasjon av avdeling og tilbakemelding
- Veiledning

5. Planlegging, dokumentasjon. Arbeid med satsningsområdet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Hvert år utarbeider barnehagen en ny årsplan. De siste årene har vi i Heia hatt fokus på livsmestring, språk og sosial kompetanse. Disse områdene vil også videreføres gjennom de kommunale barnehagene sitt felles satsningsområde som i år som er **Livsmestring og helse gjennom gode ferdigheter i språk og sosial kompetanse.**

Avdelingene har forskjellig undertema i forhold til hvordan de arbeider med satsningsområdene. Men felles er at satsningen på livsmestring, språk og sosial kompetanse vil bli synliggjort gjennom avdelingens periodeplaner.

Valg av arbeidsmåte for den enkelte avdeling vil være kunnskap om barnegruppens sammensetning og behov, kombinert med personalets kompetanse og initiativ. Videre baseres planene på observasjon, dokumentasjon og refleksjon gjennom samtaler med barna og foreldrene med utgangspunkt i sin barnegruppens interesser og behov.

Heia barnehage legger stor vekt på felles tradisjoner og markeringer gjennom hele året. Felles arrangementer kan være FN-dag, brannvernuke, vinteraktivitetsuke og markeringer i tilknytning til høytidene. Heia har også en felles barnehagesang som vi lærer barna og som brukes i felles markeringer. Dette er med på å binde avdelingene sammen gjennom felles opplevelser og erfaringer.

Dokumentasjon

Ulike typer dokumentasjon danner utgangspunkt for refleksjon og vurdering av eget arbeid for personalet. Vi forsøker å ta barna med i dokumentasjonsprosessen, gjennom samtaler om hva de ønsker skal dokumenteres og eventuelt på hvilken måte. I en slik prosess blir dokumentasjonen pedagogisk.

Dokumentasjon av hendelser kan være fotografier, tegninger, tekst eller andre uttrykk som kan fortelle noe om prosess og opplevelse. Denne dokumentasjonen er særlig viktig for barna og kan fungere som et godt redskap til å huske og fortelle om hva som har skjedd. Å se seg selv utenfra i etterkant av en opplevelse eller aktivitet, hjelper barnet til å se seg selv i relasjon til andre. Dette er viktig i forhold til utvikling av identitet

Dokumentasjon av arbeidet vi gjør, ulike hendelser og hva barna opplever og lærer er viktig av flere årsaker. Dokumentasjonen fungerer både som informasjon og som verktøy til videre utvikling av kvalitet av barnehagen som pedagogisk virksomhet.

6. Medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Foreldrenes medvirkning skal bringes inn i planleggingsarbeidet.

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd (FAU) og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Våre tiltak:

Foreldremedvirkning

I Heia barnehage ønsker vi en åpen kontakt med foreldrene der begge parter er trygge på hverandre, slik at vi kan ta opp ting underveis. I vårt arbeid for å få til dette, vektlegger vi daglig kontakt i bringe/hentesituasjonen.

Foreldrerådet velger en representant og en vara fra hver avdeling, som til sammen danner FAU (foreldrenes arbeidsutvalg).

For å ivareta mulighetene for et godt samarbeid mellom barnehagen og foreldrene har vi tett kontakt og samarbeid med FAU i barnehagen.

Barnas medvirkning

- Personalet søker kunnskap sammen med barna.
- Personalet oppmuntrer barna til aktivt å gi uttrykk for sine følelser, tanker og meninger.
- Personalet viser respekt og anerkjennelse for barnas intensjoner og deres
- Personalet viser respekt og anerkjennelse for barnas intensjoner og deres opplevelsesverden.

7. Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen.

Barnehagens vektlegging

Vår holdning er at trygge barn trives og blir utforskende og kompetente barn. Det blir derfor ekstra viktig å legge vekt på en god tilvenning som er tilpasset barnet og foreldrenes behov. I Heia barnehage vil en tilvenningsperiode variere ut fra hvordan barnet reagerer på oppstart i barnehagen. Som hovedregel tar vi utgangspunkt i tre dagers tilvenning hvor tiden barnet er alene uten foreldrene til stede blir lenger og lengre. Personalet har også god kompetanse på de minste barnas behov og kan gi foreldreråd om hvordan tilvenningen kan bli best mulig.

På våren får alle nye foreldre tilbud om et oppstartsmøte / besøksdag i barnehagen på avdelingen hvor barnet skal begynne. Når barnet begynner vil det bli møtt av en tilknytningsperson som vil være tett på barnet den første tiden. I løpet av de første to ukene vil også foreldrene få tilbud om en oppstartsamtale.

8. Overganger

Barnehagen skal være særskilt oppmerksom på overganger for barna internt i barnehagen og mellom barnehage og skole. Trygghet og forutsigbarhet er viktig for å ivareta det enkelte barn.

Barnehagens vektlegging:

Foreldre til førskolebarn får informasjon om barnehagens førskoleopplegg hvert år. Dette legges også ut på barnehagens informasjonsplattform som er Mykid.

Det siste året i barnehagen går barna i egne førskolegrupper en gang i uka. Her arbeider de med skoleforberedende aktiviteter og ferdigheter det er bra å kunne når de begynner på skolen. Forskning viser at barn i femårsalderen lærer best gjennom lek. Læring gjennom lek skjer når barn får være engasjerte og aktive, hvor de opplever mening og er i samspill med andre barn og voksne.

For at barna skal få en myk overgang til skolen må de stimuleres på områder som gjør at de lettere kan finne seg til rette der. Derfor fokuserer vi på aktiviteter innen sosial kompetanse, selvregulering, språk og matematikk. Dette er områder som vi vet er av stor betydning for at barna skal få en god overgang til skolen og som gjør at de opplever mestring og glede både sosialt og faglig.

Kanskje forbindes det å begynne på skolen først og fremst med å lære å lese og skrive, det er skolen klar på at de skal ta seg av og at barna bør øve på selvstendighet før skolestart. Barna må klare å kle på og av seg selv etter vær, de må kunne passe på tingene sine og de må være selvstendig når det gjelder å kunne gå på do og tørke seg selv. Sosiale ferdigheter som å forholde seg til andre på en god måte, vente på tur, å tåle motgang er også ting skolen trekker frem som viktige å jobbe med før skolestart.

9. Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagens tiltak:

- Personalet møter barna på en anerkjennende måte. Er genuint interessert i dets utvikling, og sensitive overfor barnets behov og ytringer.
- Personalet bruker god tid på tilvenning og er daglig i dialog med foreldrene.
- Personalet har hensiktsmessige og gode rutiner som skaper oversikt i hverdagen med trygge omgivelser som er greit for barna og orientere seg i.
- Personalet verner leken ved å skjerme, gi god tid, være tilstede, lytte og observere.
- Barn og foreldre blir møtt av en fast voksen den første tiden i barnehagen.

10. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske felleskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for felleskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. Danning skal skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag og legge grunnlaget for barns mulighet til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.

Barnehagens tiltak:

- Vi møter hvert enkelt barn med nysgjerrighet i forhold til barnets tanker, følelser og meninger.
- Vi støtter og utfordrer hvert enkelt barn ut ifra barnets behov og forutsetninger.
- Vi møter hvert enkelt barn som anerkjennende voksne og gir støtte til å ta egne valg.
- Vi tillegger barnets synspunkter vekt i samsvar med barnets alder og modenhet.
- Vi lar barna få tid til å leke og hjelp til dette når det trengs.

11. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling

Barnehagens vektlegging:

Som en del av vår pedagogiske plattform ser vi på leken som helt sentral. Leken kan stimulere alle sider ved barnets utvikling. Dette gjelder både språklig, sosial, emosjonell, kognitiv, moralsk og motorisk utvikling. Leken er også med på å utvikle kreativiteten og evnen til å løse problemer, og barnet lærer noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk.

I Heia legger vi stor vekt på at de voksne skal ha et aktivt forhold til leken og de skal vite hva som skjer mellom barna. God lek krever at de voksne involverer seg når det er grunn til det. Med aktive og bevisste voksne er leken den beste kilde til læring hvor blant annet sosial kompetanse står helt sentralt.

Vi er bevisst på hvordan våre fysiske omgivelser er med på å påvirke oss. Vi legger derfor stor vekt på at innemiljøet er stimulerende, at det finnes lekekroker som ønsker velkommen, og at leker og utstyr er gjennomtenkt med tanke på allsidig bruk og holdbarhet.

12. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Barnehagens tiltak:

- Vi legger til rette for et miljø som gir barna lyst til å leke, utforske, lære og mestre.
- Vi introduserer nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.
- Vi tilbyr barna omgivelser som gir dem mulighet til å undre seg over noe, eller stille spørsmål nyttet til noe de observerer. Naturen og naturfaglige fenomener kan være et eksempel på en slik arena.
- Vi anerkjenner og stimulerer barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær. Dette innebærer at de får undersøke og oppdage, og på denne måten forstår sammenhenger, utvider perspektiver og får ny innsikt.
- Vi er tett på, lytter til og responderer på det barna er opptatt av. Dette gir oss grunnlag for refleksjon og diskusjon om hvordan vi skal planlegge videre med utgangspunkt i hva barna lurer på og er interessert i.

13 Inkluderende fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.

Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Barnehagens vektlegging:

Kommunen har en egen handlingsplan mot uakseptabel atferd (Trivselsplan) som barnehagen følger. Generelt legges det stor vekt på å jobbe med sosial kompetanse, et område som også inkludert i satsingsområdet til de kommunale barnehagene.

Vi har fokus på barns lek der de voksne er aktivt til stede der barna leker. En aktiv og tydelig voksenrolle er avgjørende for å ivareta den gode leken. De voksne er anerkjennende i sin kommunikasjon med barna og hverandre, og har respekt for hverandres tanker og følelser. Personalgruppen har jevnlig diskusjoner på avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager vedrørende sosial kompetanse og hvordan man møter uakseptabel atferd.

14 Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.

Rammeplanen beskriver livsmestring som barns psykiske og fysiske helse, samt forebygging av krenkelser og mobbing. Kommunens barnehager har en trivselsplan som omhandler tiltak og prosedyrer når mobbing oppstår. Denne gjennomgås i personalgruppen hvert år slik at alle har kunnskap og er oppdatert på hvordan forebygge og eventuelle tiltak når mobbing oppstår.

Vi vet at mye glede og positive opplevelser bidrar til å hindre psykiske vansker hos barn. Barn trenger også gode relasjoner og hjelp til å håndtere følelser. I Heia barnehage bruker vi LØFT som er en løsningsfokuseret metode vi bruker ovenfor både barn og voksne. Løft innebærer at vi voksne hele tiden skal være på utkikk etter barns mestring og fremskritt. Vi ønsker å skape et rom der barn får sjansen til å utvikle den beste versjonen av seg selv.

Barnehagens tiltak:

- Personalet samtaler med barna om respekt for egen og andres kropp.
- Personalet oppmuntrer og støtter barnet til å sette ord på ulike følelser som glad og trist.
- Personalet gjør barna delaktig i å løse konflikter og lærer barna toleranse og respekt for andre.
- Personalet legger til rette for at barna er i allsidig bevegelse hver dag gjennom bruk av gymsalen og barnehagens uteområde.

15 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Barnehagen må støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk, tegn til tale og ASK (alternativ supplerende kommunikasjon). Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Barnehagens tiltak:

- Personalet har kunnskap om barns språkutvikling og utvider barnas språk og forståelse gjennom samtaler, opplevelse og støttende strategier. (spørsmål, vente på svar, følge barnas initiativ).
- Personalet bruker aktivt språk i samtaler gjennom mimikk, kroppsspråk og verbalspråk.
- Personaler er bevisst på hvordan lek, utemiljø og rommets organisering fremmer barnas språk.
- Personalet leker, tuller og tøyser, undersøker og undrer seg rundt ord og begreper sammen med barna.
- Personalet bruker alternativ supplerende kommunikasjon (ASK) og tegn til tale når det er behov for det.

16 Bærekraftig utvikling

Barna skal få naturopplevelser, bli kjent med naturens mangfold, årets gang og endringer i naturen. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Barnehagens tiltak:

- Vi sorterer søppel i barnehagen sammen med barna. Vi plukker søppel sammen med barna og er bevisst på bruken av plast.
- Vi sparer på gjenbruksmaterialer som vi bruker kreativt.
- Vi opplever og studerer naturens ulike årstider gjennom å være mye ute bla. på turer i skogen.
- Vi lar barna gjøre konkrete erfaringer gjennom å oppleve fenomener direkte.

17 Trafikksikkerhet

Dette området bygger på Trafikksikkerhetsplan for Nesodden kommune 2021-2024.

Barnehagene bidrar aktivt i dette arbeidet. Barnehagen har følgende målsettinger:

- Barnehagen skal styrke og utvikle barnas gode holdninger og kunnskap til og om trafikk
- De voksne skal være gode rollemodeller i trafikken
- Barnehagen skal samarbeide med foreldrene rundt barnas trafikksikkerhet

Barnehagens tiltak:

- Vi styrker og utvikler barnas gode holdninger og kunnskap til og om trafikk
- Vi er gode rollemodeller i trafikken
- Vi stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
- Vi har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport.
- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere.
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.

18 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna.

Barnehagens tiltak:

- Vi legger til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- Vi utforsker kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.
- Vi bruker digitale verktøy for å utjevne sosiale forskjeller og for å utvikle barnas etiske bevissthet om eget personvern og rettigheter.

19 Fagområdene/progresjonsplan

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, på de ulike alders- og utviklingsnivåer. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. For å sikre at alle fagområder innlemmes i det pedagogiske arbeidet vil flere områder ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter på avdelingene.

Barnehagens progresjonsplan:

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, på de ulike alders- og utviklingsnivåer. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter på avdelingene. Progresjonsplanen beskriver både hvordan samme aktivitet kan tilrettelegges ulikt for de forskjellige alders- og utviklingsstrinn og hvordan de ulike alderstrinn kan delta i aktiviteter spesielt tilpasset for seg. Alt arbeid med fag- og fokusområder har samme overordnede mål:

- Barnet får erfaringer som støtter dem i utviklingen av grunnleggende kunnskaper og ferdigheter(basiskompetanse)
- De voksne støtter barnets nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

20 Barnas psykososiale og fysiske barnehagemiljø

Krav til barnas psykososiale barnehagemiljø reguleres i [barnehageloven kapittel VIII \(lovdata.no\)](#)

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren. Det utløses da en skjerpet aktivitetsplikt.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foresatte formidler at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

1. hvilke problemer tiltakene skal løse
2. hvilke tiltak barnehagen har planlagt
3. når tiltakene skal gjennomføres
4. hvem som skal gjennomføre tiltakene
5. når tiltakene skal evalueres.

Dersom barn eller foresatte mener at lovens krav ikke oppfylles, skal de henvende seg til barnehagens styrer. Har ikke barnehagen fulgt opp henvendelsen innen rimelig tid, kan eleven eller foreldrene henvende seg til kommunen som tilsynsmyndighet. Kommunen skal vurdere å følge opp forholdet ved tilsyn. Elektronisk skjema for klager finner du her: [Skjemaoversikt - Nesodden kommune](#)

Krav til barnehagens fysiske miljø reguleres i [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger \(lovdata.no\)](#)

Barnehagen skal drives på en helsemessig tilfredsstillende måte. Barnehagens fysiske miljø skal være forsvarlig ut fra en vurdering av faktorer i miljøet som kan påvirke barns og elevers helse, trivsel, lek og læring. Dersom forhold knyttet til enkeltfaktorer i miljøet avviker fra faglige normer må barnehagen kunne dokumentere at det fysiske miljøet likevel er tilfredsstillende.

Barnehagens lokaler og uteområder skal være utformet slik at de fremmer helse, trivsel, lek og læring for alle barn og elever. Behovene til barn og elever med funksjonsnedsettelse skal ivaretas. Lokaler og uteområder skal kunne dekke behov for aktivitet og hvile, og forebygge sykdom, skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser.

Barnehagen skal gi foresatte relevant informasjon om forhold ved barnehagen som kan ha negativ innvirkning på helsen, herunder om tiltak som iverksettes eller vurderes iverksatt. Dersom barnehagen blir kjent med at noe ved miljøet kan skade helsen til barna, foresatte snarest mulig varsles om det.

Barnehagen skal gi tilsynsmyndigheten opplysninger om forhold ved eiendommen eller virksomheten som åpenbart kan ha negativ innvirkning på helsen.

Dersom barn eller foresatte mener at forskriftens krav ikke oppfylles, skal de henvende seg til barnehagens styrer. Har ikke barnehagen fulgt opp henvendelsen innen rimelig tid, kan eleven eller foreldrene henvende seg til kommunen som tilsynsmyndighet. Kommunen skal vurdere å følge opp forholdet ved tilsyn. Elektronisk skjema for klager finner du her: [Skjemaoversikt - Nesodden kommune](#)

21 Kilder

Barnehageloven

Rammeplanen

Utdanningsdirektoratet

Oppvekstplan for Nesodden kommune 2021-2025